

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47446

Sayı : 19809844-610-553768
Konu : 7/47446 Esas Sayılı Soru Önergesi

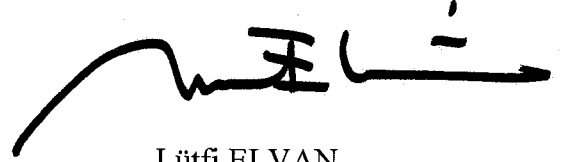
09.09/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30/06/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E. 0835016 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Erol KATIRCIOĞLU'na ait 7/47446 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak Bakanlığımız birimleri ve Gelir İdaresi Başkanlığından alınan bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.



Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

Ek: 7/47446 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
09.09.2021

**İstanbul Milletvekili Sayın Erol KATIRCIOĞLU'na ait 7/47446 Esas
Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı
Birimleri ile Gelir İdaresi Başkanlığından Temin Edilen Bilgilerin Yer
Aldığı Cevap Metni**

24/03/2020 tarihli ve 31078 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, Koronavirüs (Covid-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup, bu Tebliğ ile mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin Tebliğde belirtilen vergi ödevleri ertelenmiştir.

Muhtelif tarihlerde yayımlanan sirkülerler ile mükelleflerin beyanname ve bildirim verme, vergi ödeme başta olmak üzere bazı vergisel yükümlülüklerinin süreleri uzatılmıştır.

Diğer taraftan, ödeme süresi içinde ödenmeyen amme alacaklarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde takip ve tahsil edilmesi anılan Kanun hükümlerinden kaynaklanan bir yükümlülüktür.

7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 1'inci maddesinin birinci fıkrasında "Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla; ... b) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler 22/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden, itibaren 30/4/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durur."

hükmüne yer verilmiştir.

Anılan fıkra da yer alan durma süresi, 2480 sayılı Yargı Alanındaki Hak Kayıplarının Önlenmesi Amacıyla Getirilen Durma Süresinin Uzatılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda öngörülen zorunlu idari başvuru yoluna ilişkin süreler hariç, 1/5/2020 (bu tarih dahil) tarihinden 15/6/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar uzatılmıştır.

Buna göre, Bakanlığımıza bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen amme alacaklarına ilişkin olarak 15/6/2020 tarihine kadar 6183 sayılı Kanun kapsamında takip işlemi yapılmamıştır.

17/11/2020 tarihli ve 31307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında, kesinleşmiş asıl alacakların tutarlarında herhangi bir indirim yapılmadan ve asıl alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve faiz gibi fer'i alacaklar enflasyon oranında (Yİ-ÜFE) güncellenerek borçlar yeniden hesaplanmış, yapılandırılan borçların ödenmesi şartıyla, bu borçlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları ve faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmiştir.

Diğer taraftan, 25/1/2021 tarihli ve 31375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 524 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Koronavirüs salgınına ilişkin olarak İçişleri

Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine tamamen ara verilmesine/faaliyetlerinin tamamen durdurulmasına karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin 213 sayılı Kanunun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu Genel Tebliğ ile bahse konu mükelleflerin mücbir sebep halinin 1/12/2020 tarihinde (bu tarih dâhil) başlayıp, alınan karar kapsamında faaliyetlerine tekrar başlamaları uygun görülen tarihe kadar devam etmesine ve mücbir sebep dönemine ilişkin olarak belirlenen vergisel yükümlülüklerinin ertelenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Öte yandan, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 12/3/2021 tarihinde kamuoyuna açıklanan Ekonomi Reform Paketi kapsamında, geliri düşük olan küçük esnafa vergi muafiyeti sağlanması yönünde karar alınmış, bu çerçevede hazırlanan Eylem Planı takvime bağlanmış ve kamuoyuna ilan edilmiştir.

Bunun yanında, 7318 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 15'inci maddesiyle, 7226 sayılı Kanuna eklenen Geçici Madde ile Covid-19 salgın hastalığıyla mücadele kapsamında ülke genelinde uygulanan kısıtlamalar dikkate alınarak hak kayıplarının önlenmesi amacıyla, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamına giren kamu idarelerinin kamu hukukundan veya özel hukuktan doğan alacakları hakkında, 30/4/2021 ila 31/5/2021 (bu tarihler dahil) tarihleri arasında icra ve iflas takibi başlatılamayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

9 Haziran 2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 7326 sayılı Kanun ile vergi dairesine ödenmemiş vergi ve diğer borçlar ile bunlara bağlı olan veya olmayan fer'i alacakların daha uygun koşullarda ödenmesi, ihtilaflarının sulh yoluyla sonlandırılması, matrah veya vergi artırımında bulunan ve şartları yerine getiren mükelleflere ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaması, işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kıymetlerin beyan edilmesi, matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi durumunda vergilerden %10 indirim yapılması, yapılandırılan borçların anlaşmalı bankaların banka kartı ve kredi kartı ile ödenmesi gibi çok önemli imkan ve kolaylıklar getirilmiştir.

Öte yandan, 27/08/2021 tarih ve 31581 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4420 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 7326 sayılı Kanunun 2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri ile 10 uncu maddesinden (6 ncı ve 7 nci fıkraları hariç) yararlanmak için Kanunda öngörülen ve 31.08.2021 tarihinde sona erecek olan başvuru, bildirim ve beyan süreleri ile bu başvuru, bildirim ve beyana ilişkin ilk taksit ödeme süreleri birer ay uzatılmıştır.

Buna ilave olarak, afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamındaki taksitlerin ödeme süreleri 4419 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla uzatılmıştır. Yapılan düzenleme ile mücbir sebep hali ilan edilen döneme rastlayan taksitlerden birincisinin ödeme süresi, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayda, sonraki taksitlerin ödeme süreleri bu ayı takip eden ikişer aylık dönemler halinde; belediyelerin bu döneme rastlayan taksitlerinin ödeme süreleri ise mücbir sebep halinin sona erdiği ayı takip eden aydan başlayarak aylık dönemler halinde ödenmesine imkan sağlanmıştır.

Öte yandan, 28/12/2020 tarihli ve 3340 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile esnaf ve sanatkarların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla Türkiye Halk

*Bankası Anonim Şirketi tarafından esnaf ve sanatkârlara düşük faizli kredi kullandırılmaktadır. *Bununla birlikte Türkiye genelinde Covid-19 nedeniyle zarar gören esnaf ve sanatkârların Hazine faiz destekli kredi borçlarının ertelenmesi için üç Cumhurbaşkanlığı Kararı istihlal edilmiştir. Bu kapsamda ilk Kararla 1 Nisan-30 Haziran 2020 tarihleri arasında vadesi gelen Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri faizsiz olarak 3 ay süreyle ertelenmiş olup ikinci Kararla 1 Temmuz- 30 Eylül 2020 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiştir. Diğer taraftan çıkarılan üçüncü bir Kararla 01 Ocak 2021- 30 Haziran 2021 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiş olup süreç devam etmektedir. Ayrıca, 22/06/2021 tarihinde yürürlüğe giren 4096 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 3340 sayılı Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullandırılmasına Dair Karara geçici madde eklenmiştir. Böylece pandemi koşulları nedeniyle esnafın 2021 yılından önce kullandığı kredilerin faiz artışlarından etkilenmemesi için 2021 yılı ile sınırlı kalacak biçimde ilave faiz yükünün Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanması sağlanmıştır.

Diğer taraftan 22/12/2020 tarihli ve 3323 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar İle Gerçek Kişi Tacirlere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Destekler Hakkında Karar ile 20/05/2021 tarihli ve 3998 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar İle Gerçek Kişi Tacirlere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Hibe Desteği Hakkında Karar yürürlüğe girmiştir.

02/07/2021 itibarıyla Hazine Destekli Kefalet Sistemi (sistem) kapsamında, Covid-19 döneminde yaklaşık 242,7 milyar TL'lik kredi kullandırılmış olup, söz konusu kredi destek paketlerinden; KOBİ'ler, KOBİ dışı işletmeler ve esnaf işletmeleri faydalanabilmiştir. Ayrıca, sistem kapsamında yürürlükte olan paketler bulunmakta ve bu paketlere şartları sağlayan nakliyatçı esnafı da başvuru yapabilmektedir. Ek olarak, 12 Mart 2021 tarihinde duyurulan Ekonomi Reform Paketinde (ERP) selektif yaklaşımla birçok kefalet paketi öngörülmüş olup, kısa sürede devreye alınacak bu paketlerden şartları sağlayan tüm esnaf işletmelerinin de faydalanması öngörülmektedir.

ERP'de duyurulan "5.2.a. Mikro ve küçük ölçekli firmalarımızdan likidite sıkıntısı çekenlere yönelik istihdama kattıkları her bir ilave kişi için KGF kefaletiyle 100 bin TL'lik krediye erişim imkânı sağlanacaktır. Kredinin maksimum limiti 500 bin TL (ilave 5 istihdam) olacaktır. Kredi 2 yıl vadeli olup, ilk 6 ayı geri ödemesiz kullandırılacaktır. İstihdam taahhüdünü yerine getiren firmanın, istihdama kattığı her 1 kişi için 12 ay boyunca ödediği sosyal sigorta ve işsizlik sigortası primleri, firmaya katkı olarak kredi faiz bakiyesinden düşülecektir. Böylece ilave istihdam oluşturan firmalar, düşük finansman maliyetiyle kredi kullanma imkânına kavuşacaktır." eylemi kapsamında sisteme 10 milyar TL kefalet limiti tahsis edilmesi öngörülmektedir.

"Nefes Kredisi Paketi" kapsamında 5 Milyar TL kredi tüm sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'lerin işletme sermayesi ihtiyaçlarında kullandırılmak üzere tahsis edilmiştir. Krediler 6 ay ödemesiz dönem olmak üzere azami 18 ay vadeli, 0-1 milyon cirosu olan işletmeler için 45 bin TL, 1-10 milyon TL cirosu olan işletmeler için ise 180 bin TL kefalet üst limitlidir.

"Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB) Kredi Destek Paketi" kapsamında tüm sektörlerde faaliyet gösteren işletmelere kullandırılmak üzere 2 milyar TL kefalet limiti tahsis edilmiştir. Paket kapsamında KOBİ'ler için 35 milyon TL, KOBİ dışı için 250 milyon TL kefalet üst limiti ve 2016/9538 Sayılı Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararında belirtilen azami anapara geri ödemesiz dönem ve vadelerin esas alınacağı duyurulmuştur.

2021 yılı 1. çeyrek kamu maliyesi gelişmelerini içeren ve bütçe, gelir-gider gerçekleşme ve tahminleri ile bunların finansman ve borç stokuna yansımaları bütüncül bir şekilde ele alan Kamu Maliyesi Raporu'nun ilk sayısına Bakanlığımızın internet sitesinde yer alan Raporlar bölümünden ulaşılabilir.

Söz konusu raporda yer alan Covid-19 kapsamında alınan tedbirlerin ekonomik büyüklüğü Mayıs 2021 itibarıyla 661 milyar TL'ye (GSYH'nin yüzde 11,7'sine) ulaşmış bulunmaktadır.